

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Dytiscidae (dykare), **Släkte:** *Dytiscus*, **Art:** *Dytiscus circumflexus* Fabricius, 1801 **Synonymer:**

Kännetecken

En stor, avlångt oval dykare, cirka 30 mm lång. Ovansidan är glänsande svart. En skarpt vinklad fläck i pannan är rödgul. Halsskölden har breda sidokanter, bred framkant och mindre bred kant baktill gula. Dessutom är skutellen och täckvingarnas sidor gula. De gula sidobanden är baktill upplösta i fläckar och streck. Undersidan är övervägande ljus med iögonfallande mer eller mindre utbredda mörka fläckar. Bakhöfternas förlängningar är sylformigt tillspetsade. Hanens framtarsar är skivformigt utvidgade och försedda med sugskålar. Honorna är oftast släta men kan ibland ha täckvingarnas främre del tätt fårad.

Utbredning och status

Känd från Skåne, Halland, Småland, Öland, Västergötland, Västmanland och Gästrikland. Sentida fynd endast från Skåne, Halland och Öland. Lokalerna är ofta kustnära. Närmast känd från Danmark. I huvudsak en europeisk art, som söderut når Nordafrika och österut Turkiet och Mellanöstern.

Ekologi

Ett vattenlevande rovdjur som mest påträffas i solexponerade små, ofta nära kusten liggande, näringsrika dammar och diken med lerbotten men även i smärre sjöar med tämligen rik vegetation, där den uppehåller sig i strandvegetationen. Den förekommer också i mägergravar, grusgropsdammar och någon gång i bräckt vatten. Det är en mycket värmekrävande art. Den övervintrar som adult i vattnet och är en god flygare.

Hot

Utdikning, igenfyllning och igenväxning av småvatten samt ändrad vattenkvalitet till följd av läckage från jordbruket är några av hoten mot arten.

Åtgärder

Uppmärksammande av hotfaktorerna, såsom exempelvis anläggande av skydds-zoner, ändring av brukningsmetoderna inom jordbruket samt vidmakthållen betning i berörda områden. Ev. restaurering av skadade småvatten samt ytterligare forskning om artens miljökrav och status.

Litteratur

- Brink, M. 1983. Beiträge zur Kenntnis der Fauna des Gildehauser Venns bei Bentheim. II. Die Habitatbindung der aquatilen Coleopteren. *Abhandlungen aus dem Westfälischen Museum für Naturkunde*. 45: 24–49.
- Brink, M. & Terlutter, H. 1983. Beitrag zur Habitatbindung der aquatilen Coleopterenfauna. *Abhandlungen aus dem Westfälischen Museum für Naturkunde*. 45: 50–61.
- Lundberg, S. 1995. *Catalogus Coleopterorum Sueciae*: 538.
- Nilsson, A. N. & Holmen, M. 1995. The aquatic Adephaga (*Coleoptera*) of Fennoscandia and Denmark. II. *Dytiscidae*. *Fauna Ent. Scand.* 32: 168.
- Nolbrant, Peter 2000. Småvatten i odlingslandskapet – rester av forna tiders våtmarker. Hushållningssällskapet i Halland. 12 pp.
- Nyholm, T. 1937. Coleopterologiska meddelanden II. *Opusc. ent.* 2: 134.
- Schmidl, J. F. 2003. Bioindikation stehender Gewässer anhand adephager Wasserkäfer (*Coleoptera*: Haliplidae, Noteridae, *Dytiscidae*). Grundlagen, Synökologie und Bewertungskriterien für die landschaftökologische Anwendung. *Dissertation, Universität Erlangen Nürnberg*.
- Sjögren, B. 1941. Bidrag till kännedomen om sydsvenska Vatten-*Coleoptera*. *Opusc. ent.* VI: 73.

Författare

Bertil Andréén 2000. Rev. Bertil Andréén 2005. © ArtDatabanken, SLU 2006.